

ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ - ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಸುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೇ! ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಡಾಕ್ಟರ್ ಪದವಿ ಗಳಿಸಿದರೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆ. ಇದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದೊಳಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೇರುವುದೂ ತಪ್ಪು. ಇದು ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳು ಓದಿ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆತಂಕ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಸಹವಾಸದ ಕಡೆ ಗಮನವೀಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭವಿಷ್ಯ ಅಂಧಕಾರಮಯ. ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಪೋಷಕರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಹಾಕಿದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಬಾರದು. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಎನ್ನುವುದು ಇದ್ದರೆ ನೆಮ್ಮದಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳು ಅನಂತ. ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ಅಸಹನೆ, ಅಸೂಯೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಕುಟುಂಬಜೀವನ ನರಕಸದೃಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. 'ಬೇಕು' ಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲು ಯಾರೂ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. 'ಬೇಡ' ಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ವಿರೋಧ ಭಾವನೆಗಳು, ವೈಮನಸ್ಯ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶಾಂತಿ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎನ್ನುವುದು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಅದು ಈಗ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಆತಂಕಕಾರಿ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ಒಂದು. ತಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಆತಂಕವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಸಾಲ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ತುಪ್ಪ ತಿನ್ನಬೇಕೆನ್ನುವ ಚಾರ್ವಾಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಹುದು.

ವಿವಾಹ ಎನ್ನುವುದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆನಂದದಾಯಕ ಸಂಭ್ರಮ. ಪ್ರತಿ ಗೃಹಸ್ಥನೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡುವುದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದು ಧರ್ಮವೂ ಆಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನ ಸುಖ, ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕೆಂದು ತಾಯಿತಂದೆಯರ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಮಕ್ಕಳ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆತನ, ಆರೋಗ್ಯವಂತ, ವಿದ್ಯಾವಂತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಮಗ/ಮಗಳಿಗಾಗಿ ವಧು/ವರರನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಹಜವಾದದ್ದೇ. ಕೆಲವು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಈಗಿನಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯುವಕ/ಯುವತಿಯರು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಮನೋಭಾವ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಅಭಿಲಾಷೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಹದಿಹರೆಯದ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇವರುಗಳ ಜೀವನ ಎಡವಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಆತಂಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ? ಗೃಹಸ್ಥಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವ ಮುನ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಆತಂಕದ ವಿಷಯಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಿಯೇ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದ್ದಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಅರಿಯಬೇಕು. ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನದಿಂದ ತಂದತಾಯಿಗಳಿಗೂ ಆತಂಕ ತರಬಾರದೆಂಬ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇರಬೇಕು. 'ಎತ್ತು ಏರಿಗೆಳೆಯಿತು; ಕೋಣ ನೀರಿಗೆಳೆಯಿತು' ಎಂಬಂತೆ ಆದಾಗ, ಗೃಹಸ್ಥಜೀವನವೆಂಬ ತಿಳಿಗೊಳಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲೆಸೆದಂತೆ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಬದುಕು ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿಯೂ ಆತಂಕಕಾರಿಯಾದ ವಿಷಯವಿದು.

ಗೃಹಸ್ಥಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆತಂಕ ತರುವ ವಿಷಯ ವಿವಾಹ. ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಡುಗು, ವರನ ಸಂಪಾದನೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಕೇವಲ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ವಿಚ್ಛೇದನಗಳಾಗಬಹುದು. ಯಾವ ತಂದತಾಯಿಗಳು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಸುಖಜೀವನವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆಯೋ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನ ದುಃಖಮಯವಾಗುವುದು ಆತಂಕವಲ್ಲವೇ? ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನುಕರಣೆಯೂ (ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ) ಆತಂಕಕಾರಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಗೊಂದಲಮಯ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಆತಂಕವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಹುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲರ

ಸಹನೆ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ಅನುಭವಗಳಿಂದ, ಯುವಜನಾಂಗ ತಮ್ಮ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರಾತಂಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮನೋಭಾವವೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೃಹಸ್ಥಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೋವುಂಟು ಮಾಡುವ ಆತಂಕಗಳು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಆತಂಕದ ವಿಷಯಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬ ಗೃಹಿಣಿಯ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದಿಂದಲೇ ಆಕೆಯ ದಿನಚರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಿನ ತಿಂಡಿ, ಕಾಫಿ, ಊಟದ ಡಬ್ಬಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಸಿದ್ಧತೆ, ಜೊತೆಗೆ ಹಿರಿಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಅವರ ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳ ಪೂರೈಕೆ - ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆತಂಕದ ವಿಷಯಗಳೇ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳಿವು. ಎಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದೋ ಎಂಬ ಆತಂಕವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಗೃಹಿಣಿಗೆ ಆತಂಕಕ್ಕೇನೂ ಬರವಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಆಗುಹೋಗುಗಳು, ಖರ್ಚು-ವೆಚ್ಚ, ವ್ಯಾಪಾರ-ವ್ಯವಹಾರ, ಮನೆಗೆ ತರಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು-ಸರಂಜಾಮುಗಳ ಚಿಂತೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನರಂತೆ ತಾನೂ ಇರಲೇಬೇಕಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಚನೆ-ಯೋಜನೆ, ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ. ನೆಂಟರು-ಇಷ್ಟರು, ಮದುವೆ-ಮಂಜಿ, ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳ ಆಚರಣೆ, ಉಡುಗೊರೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳು ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂದಾಗ ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ - ಇವೆಲ್ಲ ಎಂತಹ ಆತಂಕವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಅನುಭವಿಸಿದವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಇಂತಹ ಆತಂಕಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥವೇ. ಇವನ್ನು ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕು. ಸಹನೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ. ಕುಟುಂಬದವರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಆತಂಕಗಳು ಕಷ್ಟ ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂಬ ದೃಢ ಮನೋಭಾವ ಇರಬೇಕು. “ತಲ್ಲಣಿಸದಿರು ಕಂಡ್ಯ ತಾಳು ಮನವೇ, ಎಲ್ಲರನು ಸಲಹುವನು ಇದಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ” ಎಂಬ ದಾಸರ ಪದದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಆತಂಕದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆತಂಕ ಎನ್ನುವುದು ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರನಂತೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಾಕು, ಅದು ಹರಡುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದದ್ದು, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸಲಹೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಸರಿ, ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವ ಗೊಂದಲವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಮೂಲವಿಷಯಕ್ಕಿಂತ, ಈ ಗೋಜಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯಂತೆ ನಡೆದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು. ಇದರಿಂದ ಅಸಹನೆಯ ಹೊಗೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರ ಮುಖಗಳೂ ನವಗ್ರಹಗಳಂತೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಈ ಆತಂಕದ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕು. ಅದು ಹೊಸದೊಂದು ಆತಂಕವನ್ನು ನಮಗೆ ಒಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸರಿಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ತರಹದ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಶಿವನೇ ಬಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಉದಾಸೀನತೆಯೂ ಮದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ಗೃಹಸ್ಥಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರ್ವಹಿಸಲೂಬೇಕು, ನಿವಾರಿಸಲೂಬೇಕು.

ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆ/ನಿವಾರಣೋಪಾಯಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ತ್ಯಾಗ ಸಹನೆಗಳಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನದಂತೆ, “ಸಂತೆಯೊಳಗೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ, ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾಚಿದೊಡಂತಯ್ಯ”, “ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ಮೃಗಗಳಿಗಂಜಿದೊಡಂತಯ್ಯ.” ಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಮಗೂ ಹಿತ, ಪರರಿಗೂ ನೆಮ್ಮದಿ. ನಾವೂ ಆತಂಕಗೊಂಡು, ಇತರರನ್ನೂ ಆತಂಕಗೊಳಿಸದೆ ಇರುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ. ಆತಂಕ ಅನಾದಿ, ಅನಂತ. ಅದರ ಪುರಾಣ ಮುಗಿಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ‘ವಿಠಲಾಚಾರ್ಯರ ಪುರಾಣ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿಗೇ ಮಂಗಳ’ ಎಂಬ ಗಾದೆಯಿದೆ. ಹೀಗೆ ಆತಂಕವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ತಲೆಕುಟ್ಟಿ, ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ದಾರಿ.

ಸರ್ವೇ ಜನಾ ಆತಂಕಮುಕ್ತಾ ಭವಂತು!

•

ನಾವು ದೊಡ್ಡವರು ಮಾಡುವ ಮೊದಲ ತಪ್ಪೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳ ಅರಿವಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಾದ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಸದಾ ತಿದ್ದುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತಾಯಂದಿರ ಮಾತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಭಾಷಣದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. “ನೀನು ನಿನ್ನ ಮದ್ದ ಮನೇಲಿ ಬರೀ ಹೊರಗೇ ಆಟ ಆಡ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆದೆ. ನಮ್ಮಜ್ಜಿ ತಂಗಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡ್ಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂಕಲ್‌ನ ಮಾತಾಡ್ತಿದ್ದೆ ಅವರಿಗೆ ಖುಷಿಯಾಗ್ತಿತ್ತು. ನೀನ್ ಮಾತಾಡ್ತಿದೆಯಾ? ಇಲ್ಲ! ನನ್ನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಬಂದಿದ್ದು, ನಿನ್ನ ಮಗ ಎಲ್ಲಿ ಅಂದ್ರು, ನಾನು ಹುಡ್ಡೀ ಹುಡ್ಡೀ ಸಾಕಾದೆ. ನೀನೆಲ್ಲಿದ್ದೆ? ನೀನು ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಹೀಗೇ. ನೀನಾಯ್ತು, ನಿನ್ನ ಆಟ ಆಯ್ತು.” ಮಗು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ತಪ್ಪಿಗೆ ನಿಂತು ಅಮ್ಮನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಸಣ್ಣ ಕುಹಕ ನಗೆಯೊಂದಿಗೆ, “ಮುಗಿತಾ ನಿನ್ನ ಭಾಷಣ” ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಅಮ್ಮನ ಕೋಪದ ಮಟ್ಟ ಮಳೆಗಾಲದ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಮಗುವಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಪಂಚವಿದೆ. ಅದರ ಅರಿವಿನ ವಲಯ ಅದು. ಅದು ದಿನಗಳೆಂದಂತೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಈ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜ, ಪ್ರಕೃತಿ, ಮಗುವಿನ ಗೆಳೆಯರು ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪೋಷಕರು ಮಾತ್ರ ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಯ ಮಾರ್ಪ್‌ಗಳು ತಾವೇ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೌನ್ಸೆಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಬರುವ ಎಷ್ಟೋ ಪೋಷಕರದ್ದು ಒಂದೇ ರಾಗ, “ನಾನೇ ತಾನೇ ಮೇಡಂ ಇವನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ, ನಡತೆ, ಘನಗಾಂಭೀರ್ಯ ಎಲ್ಲ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು? ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸಿಟ್ಟುಮಾಡ್ಕೊತಾನೆ ಅಥವಾ ಗೊಳೋ ಅಂತ ಅಳ್ತಾನೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡುವಷ್ಟು, ಅಳುವಷ್ಟು ಅವರು ಬೇಸರ ಬರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಪೋಷಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಹೀಗೆ ‘ಬುದ್ಧಿ’ ಕಲಿಸಲು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿಚಿತ್ರ ಗೊತ್ತೇ?

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಪಾಲನೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ. ಹೆತ್ತವರ ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅವಜ್ಞೆಯಿಂದಾಗಿ ಪುಟ್ಟ ಕಂದಮ್ಮಗಳ ಬಾಳು ಕಮರಿಹೋಗಬಾರದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸೊಗಸಾಗಿ, ಅನೇಕ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೇಖಕಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ, ತರಬೇತುಗಾರರಾಗಿ ಅಪಾರ ಅನುಭವ ಉಳ್ಳವರು. ಪತ್ರಿಕಾ ಅಂಕಣಕಾರಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಇವರು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ವಸತಿ ರಂಗತಿಬಿರ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಅವರಮ್ಮ ಕರೆತಂದರು. 'ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ' - ಇದು ಅಮ್ಮನ ದೂರು. ಅವನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, 'ನನಗೆ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವುದು ಇಷ್ಟ' ಎಂದ. "ಹಾಗಾದರೆ ನಿನಗೆ ತುಂಬ ಖುಷಿಕೊಡುವ ಕ್ಷಣಗಳಿದ್ದು ಒಂದು, ಬರೀ ಬೇಜಾರಾಗುವ ಕ್ಷಣಗಳಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು, ಎರಡು ಚಿತ್ರ ಬರಿ" ಎಂದ. ತಾನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರ ಬರೆದು, "ಇದು ಖುಷಿಯ ಚಿತ್ರ" ಎಂದ. ಮತ್ತೊಂದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ, ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಅಗಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದೆ. ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಕೊಳ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳು, ಒಂದು ನಾಯಿಮರಿ, ಹಲವಾರು ಗಿಡಮರಗಳು, ಒಂದು ಉಯ್ಯಾಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇವೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, "ಇದು ಸಂಜೆಯ ಹೊತ್ತು. ಹುಡುಗ ಹೊರಬಂದು ಉಯ್ಯಾಲೆ ಆಡಬಹುದಲ್ಲ" ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಮಗು ಅರ್ಧ ಕೋಪ, ಅರ್ಧ ವಿಷಾದದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿತು: "ಹೇಗೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರ್ತಾನೆ? ಅವರಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಅವನನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಂವರ್ಕ್ ಮಾಡೂಂತ ಕೂಡ್ಲಿ ಡೋರ್ ಲಾಕ್ ಮಾಡ್ಕೊಂಡು, ಶಾಪಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ." ನನಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಮಗುವನ್ನು ಹೊರಕಳಿಸಿ, ಅಮ್ಮನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಕರೆದು ಚಿತ್ರ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಸತ್ಯ ಹೊರಬಿತ್ತು. "ಹೌದು ಮೇಡಂ. ತುಂಬಾ ಪುಕ್ಕಲ ಅವನು. ಗಂಡುಮಗು ಹೀಗಾದ್ರೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿ. ಅದಕ್ಕೇ ಧೈರ್ಯ ಬರಲೇಂತ ಒಬ್ಬನನ್ನೇ ಮನೇಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ನಾನು ನನ್ನ ಗಂಡ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ಬೀಗ ಹಾಕೊಂಡ್ ಹೋಗ್ತೀವಿ, ಹೀಗಾದ್ರೂ ಅವನು ಧೈರ್ಯ ಕಲೀಲಿ ಅಂತ!" ಧೈರ್ಯ ಕಲಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಸಹಜವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ದಾರಿ 'ರಣವೈದ್ಯ' ಅನ್ನುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಅಂಥದ್ದು. ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಹರಿಯುವ ನೀರು ಕಂಡರೆ ಭಯವಿತ್ತಂತೆ. ಹಿರಿಯನೊಬ್ಬ, "ಅವನನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಳ್ಳಿಬಿಡಿ. ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಈಜಲೇಬೇಕಲ್ಲ? ಆಗ ಈಜುತ್ತಾನೆ. ನೀರಿನ ಭಯವೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ" ಎಂದನಂತೆ. ಆ ಮಗುವಿನ ವೀರತಂದೆ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಶೂರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈಜುಕೊಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದ. ಮಗು ಹೇಗವಾಗಿ ತೇಲಿ ಮೇಲೆ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದವರು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮಿತ್ರರೇ. ಅವರು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹಳಹಳಿಸುತ್ತಾ ಕೊರಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎನ್ನುವುದು ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಿಯೆ. ಕೆಲವು ತೀವ್ರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಆನುವಂಶಿಕವಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಪೋಷಕರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜದಿಂದಲೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. 'ತಾಯಿಯಂತೆ ಮಗಳು, ನೂಲಿನಂತೆ ಸೀರೆ' ಮುಂತಾದ ಗಾದೆಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆತಾಯಿಯರ ಪಡಿಯಚ್ಚು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಶುದ್ಧ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತಂದೆತಾಯಿಯರ ರೂಪ, ಹೋಲಿಕೆ, ಕೆಲವು ಗುಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಇರಬಹುದಾದರೂ, ಅವರ ಸ್ವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು. ಕಲಿಕೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ತನ್ನದಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ 'ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಮಾತು, ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ' ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಣ ತಂದೆತಾಯಿಯರು ಮಕ್ಕಳ ಇಡೀ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತಾವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಗು ಅಪ್ಪನ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಲು ತೊಡಗಿದರೆ, "ಬೇಡ, ಬಿಡ್‌ಬಿಡ್ಲಿ" ಎಂದು ಅರಚುವ ಬದಲು, ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ತಾನು ನಿಂತು, "ಹತ್ತು, ಬಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎನ್ನುವ ಅಪ್ಪ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯುಳ್ಳವನು ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಸಹಜ ಕಲಿಕೆಗೆ ನೆರವಾಗುವವನು. ಹನ್ನೆರಡು, ಹದಿನಾಲ್ಕರ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗಳನ್ನು, "ಒಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಡ, ಸುಟ್‌ಕೊಳ್ಳಿ. ಬಿಸಿ ನೀರು ಮೈಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಳ್ಳಿ" ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆದರಿಸಿ, ಅದೇ ಮಗಳು ಹದಿನಾರರವಳಾದಾಗ, "ಇವಳೊಂದು ಕತ್ತೆ. ಅಡಿಗೆಮನೆ ಕಡೆ ತಲೇನೇ ಹಾಕಲ್ಲ. ನಾನೇ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಸಾಯ್ಬೇಕು" ಎಂದು ಅಲವತ್ತುಕೊಂಡರೆ ಆ ಸೋಲು ಮಗಳದಲ್ಲ, ಅಮ್ಮನದು!

ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರನ್ನೂ ತನ್ನ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಆದರಿಸುವಂತೆಯೇ ಆದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮೇಡಂ ಹೇಳಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ, ಮಿಕ್ಕವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುವಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನವಿದು. ಹಾಗೆಯೇ 'ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ' ಎನ್ನುವ ಗಟ್ಟಿ ನಂಬಿಕೆ ಕೂಡ ಕಲಿಕೆಗೆ ತುಂಬ ಅಗತ್ಯ.

ಅದು ಕಲಿಯುವಿಕೆಯ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿ ಸಹ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪೋಷಕರು ಈ ತಳಹದಿಯನ್ನೇ ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವಿನ ನೋಟ್‌ಬುಕ್ ತೆರೆದು ನೋಡಿ, ಮಗು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಟೀಚರ್ ರೈಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ ಟೀಕಾಪ್ರಹಾರ. “ನಿಮ್ಮ ಮಿಸ್‌ಗೆ ಲೆಕ್ಕಾನೇ ಬರಲ್ಲವೇನೋ? ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು. ನೀನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೂ, ರೈಟ್ ಹಾಕಿದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಟೀಚರ್ ಹತ್ತ ಕಲಿತು, ನೀನು ಉದ್ಧಾರ ಆದ ಹಾಗೆ.” ಇಲ್ಲಿ ಟೀಚರ್ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಮುಖ್ಯವಾದರೆ ಜಾಣಪೋಷಕರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಇಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ, ನೇರವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಟೀಚರ್‌ರನ್ನು ಕಂಡು ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಆದರೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೯ ಜನ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಮಗುವಿನ ಮುಂದೆ ಗುರುವನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೂರವಾಣಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ತಮ್ಮ ಜಾಣತನದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಪೋಷಕರಿಗೆ ಕಾರಣವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸೀಟು ಗಿಟ್ಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸುರಿದಿರುತ್ತಾರೆ, ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಭಾರೀ ಫೀಸನ್ನೂ ತೆರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕೋಪ ಸಹಜವೆಂದೇ ಭಾವಿಸೋಣ. ಆದರೆ ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆ? ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟೀಚರ್‌ರನ್ನು ಕರೆದು ಮುಖದ ನೀರಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಟೀಚರ್ ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾಳು? ಮಗುವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾಳೆ, ತಾನೇ? ಈಗ ಬಲಿಪಶುವಾದದ್ದು ಯಾರು? ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮಗು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದರೆ, ನನ್ನದೇನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳು ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಮಗು ಯಾರನ್ನು ಪರಮಸತ್ಯವೆನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತೋ, ಅಂಥ ಗುರುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಪೋಷಕರು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಮಗು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ, ಅದು ತಿರುಗುಬಾಣವಾಗಿ ತಂದೆತಾಯಿಯರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಬಹುದು! ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನುಭಾವ ತರುಣ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹೆಣ್ಣುಮಗುವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕೌನ್ಸೆಲಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಬಂದ. ಆತನ ದೂರು, ‘ಹೆಂಡತಿ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ’ ಎನ್ನುವುದಾಗಿತ್ತು. ಪದವಿ ಮುಗಿಸಿ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಕೆ, ಗಂಡ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಬಿಟ್ಟು ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ದುಡಿಯುವ ಆತನಿಗೆ, “ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು” ಎಂದರೆ, ಆತನ ಕಂಡೀಶನ್‌ಗಳ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿ: “ಇವಳು ನಾನು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಬಾರದು. ತವರಿನವರ ಜೊತೆಗೆ ಫೋನಿನಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ಬಿಜಿನೆಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಇವಳನ್ನೂ ಮಗುವನ್ನೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಬೀಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಇವಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು.” ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಜೊತೆಯಾದ ಅಪನಂಬಿಕೆ, ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಕೀಳರಿಮೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುತ್ತದೆ, ನೋಡಿ!

ಮಗುವಿಗೆ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ, ತಂದೆತಾಯಿಯರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಅನಂತರ ಸರಿತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಗು ತಾನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಜ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಹೊಣೆ ಮಾತ್ರ ಪೋಷಕರದೇ.

ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬೇಸಿಗೆ ತಿಬಿರ ಮಾಡುವಾಗ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರುವ ಲಿಞಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ‘ಸ್ನೇಹಭಾವನೆ’ಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆಗ ದೊರೆತ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಅಚ್ಚರಿಯದಾಗಿದ್ದವು. ಪ್ರೈಮರಿ ತರಗತಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನರ್ಸರಿಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬೇಡ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿಯ ಗೆಳೆಯರು ಬೇಡ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಂತೂ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳೆಯರೇ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜು ಹಂತದಲ್ಲಂತೂ ಮುಗಿಯಿತು, ಬದುಕಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳೇ ಬದಲಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ನಾನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನನ್ನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳೆಯ ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲೂ ಸ್ನೇಹಸಂಬಂಧದ ಸೇತುವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಗದ ಬರೆಯುವುದು, ಫೋನ್ ಮಾಡುವುದು, ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಭೇಟಿಯಾಗುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ಮನೆಯ ಶುಭ-